

SUMAR • SOMMAIRE • CONTENTS • INHALT

STUDII – ÉTUDES

MIRCEA ANGHELINU, <i>Arta și religia preistorică în teoria arheologică românească</i>	7
<i>Prehistoric art and religion in the Romanian archaeological theory</i>	16
VASILE CHRICA, ILIE BORZIAC, <i>Le paléolithique supérieur ancien entre le Dniestr et la Tisa</i>	19
MARIN CĂRCIUMARU, OVIDIU CĂRSTINA, MARIANA PLEȘA, <i>Considerații asupra cronostratigrafiei paleoliticului superior de la Lapoș</i>	33
<i>Considérations sur la chronostratigraphie du paléolithique supérieur de Lapoș</i>	39
DAN MONAH, VASILE COTIUGĂ, OVIDIU COTOI, <i>Construcții experimentale pentru culturile Precucuteni și Cucuteni</i>	41
<i>Constructions expérimentales pour les civilisations des Precucuteni et Cucuteni</i>	59
SILVIU SANIE, <i>Culte egiptene în Dacia Romană</i>	61
<i>Egyptian cults in Roman Dacia</i>	80
CONSTANTIN ICONOMU, COSTEL CHIRIAC, <i>Contribuții la iconografia Cavalerilor danubieni în Dobrogea (II)</i>	83
<i>Contributions to the iconography of the Danubian Riders in Dobrodja (II)</i>	87
DAN APARASCHIVEI, IONEL MATEI, <i>O plăcuță cu inscripție din zona Beidaud, jud. Tulcea</i>	89
<i>Une petite plaque avec inscription aux environs de Beidaud, dép. de Tulcea</i>	95
VICTOR SPINEI, <i>Generalități privind nomadismul ecvestru în extremitatea vestică a Eurasiei în secolele IX–XIII</i>	97
<i>Généralités concernant le nomadisme équestre à l'extrémité ouest de l'Eurasie aux IXe–XIIIe siècles</i>	133
TEODOR OCTAVIAN GHEORGHIU, <i>Începuturi ale urbanisticii medievale românești extracarpătice – secolele XIII–XVI</i>	137
<i>The beginnings of the Romanian medieval urban development outside the Carpathian mountains in the 13th–16th centuries</i>	161
GHEORGHE POSTICĂ, <i>Două tunuri de bronz din perioada lui Ștefan cel Mare descoperite în cetatea Orheiului Vechi</i>	165
<i>Two bronze cannons from the time Ștefan the Great discovered in the medieval fortress Orheiul Vechi</i>	175
VLAD GHIMPU, <i>Inele de argint ale unor boieri moldoveni cu ascendență domnească</i>	177
<i>Anneaux en argent de nobles moldaves à ascendance voïvodale</i>	182
CRISTIAN NICOLAE APETREI, <i>Terminologia reședințelor boierești în documentele din Țara Românească și Moldova în secolele XIV–XVI</i>	183
<i>La terminologie des résidences nobiliaires reflétée par les documents de Valachie et Moldavie entre le XIVe et XVIe siècles</i>	223

NUMISMATICĂ – NUMISMATIQUE

VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA, <i>Începutul și sfârșitul monetăriei dacice</i>	225
<i>Anfang und Ende der dakischen Münzprägung</i>	228
TIBERIUS D. PĂRPĂUȚĂ, <i>Din istoricul cercetării numismatice a Daciei preromane</i>	229
<i>About the history of numismatic research of preroman Dacia</i>	231
COSTEL CHIRIAC, CARMEN UNGUREANU, <i>Cius – New roman finds on the Danubian Limes in Schythia (Dobrodja)</i>	233
LUCIAN MUNTEANU, <i>Aspecte ale circulației monetare în Moldova în secolele XVI–XVII</i>	241
<i>Aspects de la circulation monétaire en Moldavie dans les XVIe–XVIIe siècles</i>	260

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

DAN MONAH, <i>O stafie băntuie prin Europa: proto-orușele neolitice</i>	261
<i>Un fantôme hante l'Europe: les proto-villes néolithiques</i>	264

CONSTANTIN ICONOMU, IONEL MATEI, <i>Câteva descoperiri arheologice de mici obiecte în Dobrogea</i> <i>Some archaeological discoveries of small objects in Dobroджа</i>	265
CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES	
IANA BINDEA, <i>Studiul biometric asupra resturilor faunistice ale bovinelor domestice descoperite în</i> <i>situri preistorice din Transilvania</i>	269
<i>The biometric study about the fauna remains of cattle discovered in the prehistoric archaeological</i> <i>sites in Transylvania</i>	287
ELICIA MONAH, <i>Răspândirea plantelor cultivate în spațiul carpato-nistrean în milenii VI-IV î.Hr.</i> <i>La diffusion des plantes cultivées dans l'espace d'entre les Carpathes et le Dniestre (VI-IV av. J.-C.)</i>	289
MARIA ȘTIRBU, <i>Studiul materialului paleofaunistic din așezarea cucuteniană de la Scânteia, jud. Iași</i> <i>On the paleofaunistic material from the Cucuteni culture settlement from Scânteia village, Iași county</i>	304
RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES	
2. PREDA, <i>Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României</i> , vol. I-III, București, 1994-2000 <i>(Tiberius D. Părpăuță)</i>	305
1. CHIRICA, D. BOGHIAN, <i>Arheologia preistorică a lumii</i> , vol. I-II, Iași, 2003 <i>(Nicolae Ursulescu)</i> <i>Strabon. Bulletin d'information historique</i> , t. 1, nr. 1, Iași, 2003 <i>(Dan Aparaschivei)</i>	306
MAGDA TULOK, ÁNOS MAKKAY, <i>English-Hungarian and Hungarian-English Dictionary of</i> <i>Archaeological Terms. Angol-magyar és magyar-angol régészeti kifejezések szótára</i> , Budapest, 2004 <i>(Attila László)</i>	307
VICTOR SOROCHEANU, <i>Aspectul regional cucutenian Drăgușeni-Jura, Piatra Neamț</i> , 2002 <i>(George Bodi)</i> ...	309
MIHALACHE BRUDIU, <i>Lumea de sub tumulii din sudul Moldovei. De la indo-europeni la turancii</i> <i>târzii – mărturii arheologice</i> , București, 2003 <i>(Cristina Crețu)</i>	310
ION NICULIȚĂ, SILVIA TEODOR, AUREL ZANOCI, <i>Butuceni. Monografie arheologică</i> , București, 2002 <i>(Constantin Iconomu)</i>	311
RAZVAN VULPE, SILVIA TEODOR, <i>Piroboridava. Așezarea geto-dacică de la Poiana</i> , București, 2003 <i>(Constantin Iconomu)</i>	313
PIETRU ESTESCU, <i>Breviarum rerum gestarum populi romani editio bilinguis. Scurtă istorie a poporului roman</i> , Iași, 2003 <i>(Octavian Bounegru)</i>	316
SILVIU SANIE, <i>Scriere și imagini în spațiul carpato-nistrean (secolele VI-a.Chr.–IV p.Chr.)</i> , Iași, 2003 <i>(Victor Cojocaru)</i>	318
VASILE PAIĂDE, <i>Așezarea și necropola de la Bârlad-Valea Seacă (sfârșitul sec. al III-lea – a doua</i> <i>jumătate a sec. al V-lea)</i> , București, 2000 <i>(George-Dan Hânceanu)</i>	318
DELIA MOISIL, GEORGES DEPEYROT, <i>Les trésors de deniers antérieurs à Trajan en Roumanie</i> , Wetteren, 2003 <i>(Valentin Ștefan Piftor)</i>	323
LUCRETIU MIHAILESCU-BÎRLIBA, <i>Sclavi și liberi imperiali în provinciile romane din Illyricum</i> <i>(Dalmatia, Pannonia, Dacia și Moesia)</i> , Iași, 2004 <i>(Cecilia Stoian)</i>	325
VASILE LICA, <i>The Coming of Rome in the Dacian World</i> , Konstanz, 2000 <i>(Dan Aparaschivei)</i>	326
PIOTR DYCZEK, <i>Roman Amphorae of the 1st-3rd Centuries AD found on the Lower Danube. Typology</i> , Warsaw, 2001, p. 387 <i>(Andrei Opaif)</i>	330
•• <i>Monnaies et parures du Musée d'Histoire de la Moldavie de Iași</i> , Iași, 2001 <i>(Lucian Munteanu)</i>	334
•• <i>Tyras, Cetatea Albă/Belhorod-Dniestros'kyj. I. Săpături 1996-1999</i> , București, 2002 <i>(Silviu Sanie)</i>	339
VICTOR COJOCARU, <i>Populația zonei nordice și nord-vestice a Pontului Euxin în secolele VI-I a. Chr.</i> <i>pe baza izvoarelor epigrafice</i> , Iași, 2004 <i>(Silviu Sanie)</i>	340
DAN GH. TEODOR, <i>Spațiul carpato-dunăreano-pontic în mileniul marilor migrații</i> , Buzău, 2003 <i>(Dan Aparaschivei)</i>	341
IOAN MITREA, <i>Comunități săsești la est de Carpați în epoca migrațiilor. Așezarea de la Davideni din</i> <i>secolele V-VIII</i> , Piatra-Neamț, 2001 <i>(Pavel Petrea)</i>	342
VICTOR SPINEI, <i>The Great Migrations in the East and South East of Europe from the Ninth to the</i> <i>Thirteenth Century</i> , Cluj-Napoca, 2003 <i>(Bogdan-Petru Maleon)</i>	344

DANIELA MARCU ISTRATE, <i>Cahle din Transilvania și Banat de la începuturi până la 1700, Cluj-Napoca, 2004 (Victor Spinei)</i>	344
ALEXANDRU ARTIMON, <i>Orașul medieval Trotuș în secolele XIV-XVII, Bacău, Geneză și evoluție, 2003 (Joan Mitrea)</i>	346
DUMITRU TEICU, <i>Studii istorice, Timișoara, 2003 (Artemiza Damian)</i>	348
PARASCHIVA VICTORIA BATARIUC, <i>Cetatea de Scaun a Sucevei – monografie, Suceava, 2004 (George A. Bilavschii)</i>	350
LUMINIȚA BEJENARU, <i>Arheozoologia spațiului românesc medieval, Iași, 2003 (Sergiu Haimovici)</i>	350

VLAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA, <i>L'activité des commissions mixtes roumaino-ukrainienne et ukrainiano-roumaine d'histoire, d'archéologie, d'ethnographie et de folklore (1994-2002)</i>	353
VICTOR COJOCARU, <i>Simpozionul internațional "Aspects of spiritual life in South East Europe from prehistory to the middle ages"</i>	360
VASILE CHIRICA și ROMEO IONESCU, <i>Simpozionul internațional „Elemente de spiritualitate în spațiul carpato-nistrean – Preistorie”</i>	361
COSTICĂ ASĂVOAIE, <i>Simpozionul național „Arheologia epocii lui Ștefan cel Mare”</i>	365
VICTOR SPINEI, <i>Masă rotundă organizată la Accademia di Romania din Roma (septembrie 2004)</i>	366
VICTOR SPINEI, <i>Stagiu de documentare științifică în Suedia (noiembrie 2003)</i>	367
VICTOR SPINEI, <i>Călătorie de documentare științifică în Marea Britanie (2003)</i>	369
CECILIA STOIAN, <i>Călătorie de documentare în Bulgaria</i>	370

OMAGIEREA PROFESORULUI ALEXANDRU ZUB

CÉLEBRATION DU PROFESSEUR ALEXANDRU ZUB

VICTOR SPINEI, <i>Laudatio magistrului Alexandru Zub</i>	371
SILVIU SANIE, <i>Alexandru Zub – gânduri la o aniversare</i>	375
AL. ZUB, <i>Cuvânt de răspuns la festivitatea de omagiere</i>	377

ANIVERSARIA

Constantin Toma, <i>Luminița Bejenaru, Olga Necrasov (1910-2000), Teacher and scientist, academician, professor, docent doctor in science</i>	379
Luminița Bejenaru, <i>Profesorul Sergiu Haimovici la a 75-a aniversare</i>	385

OBITUARIA

Gheorghe Poenaru-Bordea (1937-2004)	397
---	-----

LISTA ABRÉVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS	409
---	-----